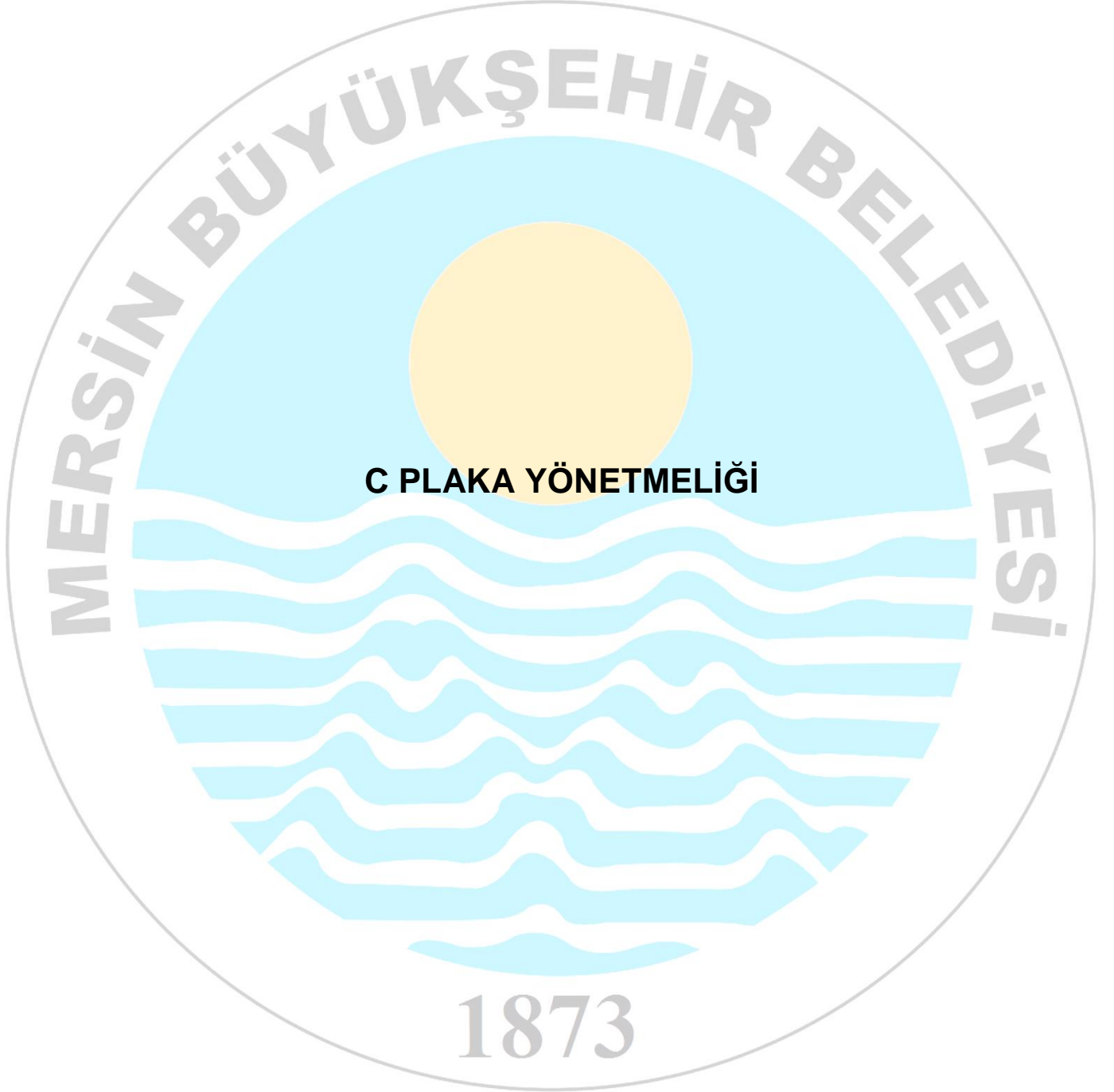

T. C.
MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Ulaşım Dairesi Başkanlığı

MAYIS 2016

BİRİNCİ KISIM

AMAÇ, KAPSAM, HUKUKİ DAYANAK, TANIMLAR,

İKİNCİ KISIM

C PLAKA İLE TOPLU TAŞIMACILIK

1873

BİRİNCİ KISIM

AMAÇ, KAPSAM, HUKUKİ DAYANAK, TANIMLAR, İZİN BELGESİ ÇEŞİTLERİ

AMAÇ

MADDE 1 –

Bu yönetmeliğin amacı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Mersin Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde;

- 1) İl merkezinden ilçe merkezlerine,
- 2) İlçe merkezlerinden il merkezine,
- 3) İlçe merkezlerinden diğer ilçe merkezlerine,
- 4) İlçe merkezine bağlı köylere (mahallelere),
- 5) İlçe merkezlerine bağlı köylerden (mahallelerden) başka ilçe merkezlerine,
- 6) Köylerden (mahallelerden) ilçe merkezlerine,
- 7) Köylerden (mahallelerden) köylere (mahallelere),
- 8) Köylerden (mahallelerden) il merkezine,
- 9) İl merkezinden köylere (mahallelere),

Karayolu ile toplu taşımacılıkta, taşıma düzeni ve güvenliğini sağlamak, sürücülerin niteliklerini, sorumluluklarını belirlemek ve denetlemektir.

KAPSAM

MADDE 2 –

- 1) Mersin Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde, il merkezi ile ilçeler arası, ilçeden ilçeye, eski belde ve köyler (mahalle) ile ilçe merkezleri arası toplu taşıma yapan, yapmak isteyen ve haklarında UKOME ve İl Trafik Komisyonunca düzenli yolcu taşıma yapmaları yönünde karar alınan vatandaşları ve yasa öncesi D4 yetki belgesi ile çalışan toplu taşıma araçlarını kapsar.
- 2) Tahsis kapsamı; merkez dışı diğer ilçelerde herhangi bir plaka grubunda olmayan özel plakalarla toplu taşımacılık yapan, yetkili kurul ve komisyonlardan izinli çalışan araçları kapsar.
- 3) Bu yönetmelik 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Mersin Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde C serisinden plakalar ile karayolunda taşımacılık yapanları kapsar.
- 4) Güzergâh tahsisi kapsamı; toplu taşıma araçlarına verilen yol güzergâhlarının hepsini kapsar.

BAĞLAYICILIK

MADDE 3 –

Bu yönetmelik ve bu yönetmeliğe bağlı olarak yetkili kurumlar tarafından yürürlüğe konulacak düzenlemeler, C plaka ile çalışan ve çalışacak olan toplu taşıma araçları ile yolcu taşımacılığı yapacak olan gerçek ve/veya tüzel kişileri bağlar.

HUKUKİ DAYANAK

MADDE 4 –

Bu Yönetmeliğin yasal dayanağı;

- 1) 237 sayılı Taşıt Kanunu
- 2) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
- 3) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu,
- 4) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği,
- 5) 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun,
- 6) 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Yönetmeliği,
- 7) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu,
- 8) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu,
- 9) 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şeklinde Kanun,
- 10) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu,
- 11) 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu,
- 12) 5393 sayılı Belediye Kanunu,
- 13) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunu,

- 14) 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve 27 İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- 15) Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği,
- 16) 14.07.2007 tarih ve 26582 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik"
- 17) 28.02.1998 tarih ve 23272 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulması Hakkında Yönetmelik" ,
- 18) 28.11.2008 tarihli ve 27068 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik
- 19) İçişleri Bakanlığı Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği,
- 20) İlgili Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi ve Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) kararları
- 21) Ayrıca yönetmelikte bahse konu faaliyet ile ilgili tüm kanun, kanun hükmünde kararname, genelge, yönetmelik ve yönergelerdir.

TANIMLAR

MADDE 5 –

Bu yönetmeliğin uygulanmasında adı geçen;

- 1) **Ana Durak** : Düzenli yolcu taşımacılığında ilk kalkış noktası ile varış noktası
- 2) **Ara Durak** : Tarifeli yolcu taşımacılığında, kalkış noktası ile varış noktası arasında bulunan, yolcuların asgari ihtiyaçlarının karşılandığı ve yolcu indirip bindirilen yeri,
- 3) **Araç Takip Sistemi** : Araçlara takılan elektronik cihaz ile aracın güncel koordinatlarını algılayan ve düzenli aralıklarla GPRS bağlantısı ile araç takip sunucusuna gönderen, sinyalleri kayıt altına alan, kaydedilen bilgileri özel algoritmalar ile raporlayabilen elektronik sistemi,
- 4) **Araç Uygunluk Belgesi** : Araç sahiplerinin; araçları için; bu yönetmelik hükümlerine göre tespit edilen Mersin Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Makine İkmal Şube Müdürlüğü'nden alacakları uygunluk belgesini,
- 5) **Belediye** : Mersin Büyükşehir Belediyesini,
- 6) **C Plaka** : Bu yönetmelik kapsamında düzenli yolcu taşımacılığı yapacak gerçek/tüzel kişiliklerin araçlarına takılacak plakayı,
- 7) **D4 Yetki Belgesi** : Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde il içi toplu taşıma yapanlara Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından verilen belgeyi,
- 8) **Fiyat Tarifesi** : Düzenli toplu taşıma faaliyetlerinde sunulan hizmetin kalitesi, mesafesi ve zamanına göre yolcuların ödeyeceği ve UKOME tarafından belirlenerek yürürlüğe konan ve ilgililerce uygulanması zorunlu olan hizmet bedelleri tarifesi,
- 9) **İdare** : Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı
- 10) **İl Terminali** : Mersin Büyükşehir Belediyesi merkezinde bulunan şehirlerarası otobüs terminalini.
- 11) **İl Trafik Komisyonu** : Mersin İl Trafik Komisyonunu,
- 12) **İlçe Terminali** : Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin mülki sınırları içerisinde ilçe terminallerini,
- 13) **İl İçi** : Bir ilin sınırları içinde bulunan alanı,
- 14) **İşletme İzin Belgesi** : Bu yönetmelik kapsamında bir faaliyette bulunulacak gerçek ve tüzel Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı birimlerince, kişilere çalışma izni veren ve belediyemizce verilen belgeyi,
- 15) **Karayolu** : Trafik için kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, otoyol, köprü ve benzeri yapı ve alanları,
- 16) **Kısa Unvan** : Yetki belgesi sahibinin, yetkili makamlarca faaliyet alanıyla ilgili tescil edilmiş markasını,
- 17) **Kooperatif** : Toplu taşıma araç sahibi gerçek kişilerin bağlı buldukları kooperatifleri,
- 18) **Meslek Odası** : Ticaret Odası ve ilgili diğer odaları,
- 19) **Mesleki Saygınlık** : Ticari alanda ve karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi,
- 20) **Mesleki Yeterlilik Belgesi** : İlgili mevzuatın bu yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde bulunanlar için öngördüğü mesleki yeterlilik eğitimini alan ve/veya yapılacak olan sınavlarda başarılı olanlara verilen belgeyi,

- 21) **Mesleki Yeterlilik Eğitimi** : Bu yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir mesleki yeterliliğin kazandırılması amacıyla ilgili mevzuat çerçevesinde verilen eğitimi,
- 22) **Mesleki Yeterlilik** : Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanımına sahip olmayı,
- 23) **Motorlu Taşıt** : Karayolunda insan, hayvan veya eşya taşımaya yarayan ve makine gücüyle yürütülen aracı veya taşıtı,
- 24) **İşletme İzin Belgesi** : C plaka ile yolcu taşımacılığı yapacak olan İşletme İzin Belgesi sahipleri adına düzenlenen belgeyi,
- 25) **Otobüs** : Yolcu taşımacılığında kullanılan, sürücüsü dahil dokuzdan fazla oturma yeri olan motorlu taşıttır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir. Sürücüsü dahil oturma yeri on yediyi aşmayan otobüslere minibüs denir.
- 26) **Özmal Taşıt** : Araç tescil belgesinde işletme izin belgesi sahibi adına kayıtlı taşıt,
- 27) **Sürücü** : Karayolunda motorlu bir aracı veya taşıtı sevk ve idare eden kişiyi,
- 28) **Şehir İçi Taşıma** : Mersin Büyükşehir Belediyesi sınırları dâhilinde yapılan taşımaları,
- 29) **Şirket** : Toplu taşıma araç sahibi tüzel kişilerin bağlı buldukları şirketleri,
- 30) **Şoför** : Ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı karayolunda süren ve ilgili mesleki yeterlilik belgesine sahip olan sürücüyü,
- 31) **Şoför Tanıtım Kartı** : Toplu taşıma aracını kullanan kişinin aracında bulundurması gereken Toplu Taşıma Aracı Kullanım Kartı'nı ifade eder.
- 32) **Tarifeli Yolcu Taşıma** : Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenerek ve uyularak yapılan düzenli yolcu taşımalarını,
- 33) **Taşıma Güzergâhı** : Taşımanın başladığı kalkış noktasından, bittiği varış noktasına kadar ara duraklarda dâhil takip edilen yolu,
- 34) **Taşıma Hattı** : Düzenli yolcu taşımacılığında taşımanın yapıldığı kalkış noktası ile varış noktasındaki yerleşimler arasındaki taşımacılık koridoru,
- 35) **Taşımacı** : Bu yönetmelik ve ilgili mevzuat kapsamında aranılan belgelere sahip olan ve taşımayı bir ücret karşılığında kendi nam ve hesabına üstlenen gerçek / tüzel kişiyi,
- 36) **Toplu Taşıma** : Genel olarak belli bir ücret tarifesine göre kişilerin seyahat ihtiyacını temin etmek üzere kullanılan araçlar ile bu maksatla kurulan, kara ulaşım sistemlerini,
- 37) **UKOME** : Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezini,
- 38) **Valilik** : Mersin Valiliğini,
- 39) **Taşıma Yetki Belgesi** : Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki yerleşim noktaları arasında düzenli toplu taşıma yapacak taşımacılara UKOME Genel Kurul Kararı ile Ulaşım Dairesi Başkanlığı tarafından verilen, araç ve güzergâh bilgilerinin yer aldığı belgeyi,
- 40) **Yolcu Terminali** : Bu yönetmelikle belirlenen özellikleri haiz ve şehirlerarası, yurtiçi ve uluslararası yolcu taşımacılığını ve/veya acenteleri ile bunların yolcularında hizmet veren yapı veya tesisi,
- 41) **Yolcu** : Şoför dışında araç içinde bulunan ve ücreti mukabiline taşınan kişi/kişileri,
- 42) **Zaman Tarifesi** : Toplu taşımacılık faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen, UKOME Genel Kurulu Kararı ile belirlenen şoförler ve işletmelerin uyması zorunlu olan zaman çizelgesi tarifelerini.

İZİN BELGESİ ÇEŞİTLERİ

MADDE 6 –

SIRA	ÇALIŞACAĞI KONUM	BELGE ÇEŞİTİ
1	İl ve ilçe Merkezlerinde yapılan toplu taşımacılık	C1
2	İl/ilçe merkezlerinden il/ilçe merkezlerine yapılan toplu taşımacılık	C2
3	Uzak mahallelerden (köylerden) il/ilçe merkezlerine veya il/ilçe merkezlerinden uzak mahallelere (köylere) yapılan toplu taşımacılık	C3

İKİNCİ KISIM

C PLAKA İLE TOPLU TAŞIMACILIK

C PLAKA ÖN AÇIKLAMA BÖLÜMÜ

TAŞIMACILIK FAALİYETLERİNDE GENEL KURAL

MADDE 7 –

Taşımacılık faaliyetleri; ekonomik, seri, elverişli, güvenli şekilde kamu yararını gözeterek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

TAŞIMACILIK FAALİYETLERİNDE HİZMETİN SÜREKLİLİĞİ VE ENGELLENEMEYECEĞİ

MADDE 8 –

İşletme izin belgesi sahipleri, almış oldukları işletme izin belgesi kapsamına giren hizmetlerini, hizmetin ifasını imkânsız kılan yasal mücbir sebepler dışında yapmaktan kaçınamazlar. Bu hizmetlerden ayırım yapmaksızın herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadırlar. Bu hizmetlerin yerine getirilmesi, hizmeti üstlenenler veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez.

İŞLETME İZİN BELGESİ ALMA ZORUNLULUĞU

MADDE 9 –

Bu yönetmelik kapsamına giren C plaka ile toplu taşımacılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun İşletme İzin Belgesini belediyemizden almaları zorunludur.

C PLAKA VE İŞLETME İZİN BELGESİNİN BÜTÜNLÜĞÜ

MADDE 10 –

C plaka ve işletme izin belgesi bir bütün olarak değerlendirilir. Sadece Ulaşım Dairesi Başkanlığı'ndan İşletme İzin Belgesi alanlara C plaka verilir. İşletme İzin Belgesi iptal edilmesi, devredilmesi, yenilenmesi ya da çalışmaması durumunda C plaka İl Trafik Tescil Şube Müdürlüğü'ne bildirilir. Aktif olan C Plaka iptal edilir. Kullanılan C plakalar asla müktesep hak oluşturmaz, geçicidir.

C PLAKA İLE TAŞIMACILIK İÇİN MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NDEN ALINMASI GEREKEN BELGELER

MADDE 11 –

Bu yönetmelik kapsamında taşımacılık faaliyetlerinde bulunacak gerçek ve/veya tüzel kişilerin idareden alacakları işletme izin belgesi haricinde;

- 1) Taşıt Kartı:** Bir taşıtın yalnız bir işletme izin belgesine kayıtlı olduğunu, taşıtın niteliğini ve bu işletme izin belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren, işletme izin belgesinden ayrı ve işletme izin belgesinin eki olarak düzenlenen belgeyi,
- 2) Ücret Tarifesi Belgesi:** Taşıma faaliyetlerini ücret yönünden düzenleyen, taşıtta bulundurulması ve uyulması zorunlu olan belgeyi,
- 3) Zaman Tarifesi Belgesi:** Taşıma faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen, taşıtta bulundurulması ve uyulması zorunlu olan belgeyi, idareden almaları zorunludur.

İŞLETME İZİN BELGESİ BÖLÜMÜ

İŞLETME İZİN BELGESİ ALMANIN GENEL ŞARTLARI

MADDE 12 –

Bu Yönetmelik kapsamında belirlenen taşımacılık hatlarında çalışacak İşletme İzin Belgesi olan araçların sayısı UKOME'ce belirlenir. UKOME gerekli gördüğünde taşımacılık hatlarındaki araç sayılarını değiştirebilir veya hattı iptal edebilir.

İlk defa toplu taşıma yapmak isteyen taşımacılara, bu yönetmelik hükümleri kapsamında UKOME'ce belirlenecek taşıt sayıları içinde kalmak kaydıyla, uygun görülenlere ilk defa İşletme İzin Belgesi verilir.

İşletme izin belgesi almak veya yenilemek için;

- 1) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,
- 2) Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve Türk Ticaret Siciline tescil edilmiş olmaları,
- 3) İşletme İzin Belgesi talep eden veya yenilemek isteyen;
  - a) Gerçek kişilerde sahip ve/veya varsa temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin,
  - b) Anonim şirket statüsündeki tüzel kişiliklerde, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür ve temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin,
  - c) Diğer şirket statüsündeki tüzel kişilerde, tüm ortakların ve bu tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin,
  - ç) Kooperatiflerde, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile kooperatifi temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin, kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımacılığı veya ticareti, hırsızlık, rüşvet suçları ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü olmamaları,
  - d) Son 1 ay içinde alınmış Adli Sicil Kaydı (Türk Ceza Kanunu'nun 102, 103, 104, 105, 109/3-f, 109/5, 179/3, 188, 190, 191, 227 maddelerinden affa uğramış dahi olsa hüküm giymemiş olması),
- 4) İşletme izin belgesi almak veya yenilemek isteyenlerin;
  - a) Vergi sistemine kayıtlı olmaları,
  - b) Merkezi adreslerinin bulunduğu yerdeki ticaret odası veya ticaret ve sanayi odası veya esnaf ve sanatkârlar odasından birine kayıtlı olmaları, bu odaların olmadığı yerlerde ziraat odasına kayıtlı olmaları,
  - c) Bu yönetmeliğin 19uncu maddesinde belirtilen özel şartları sağlamaları,
  - ç) İşletme İzin Belgesi

Herhangi bir toplu taşıma hattında UKOME tarafından belirlenen araç sayısını aşacak şekilde taşımacılık izin belgesi alma talebi halinde, talep sahibine İşletme İzin Belgesi düzenlenmesinin taşımacılık yapmak istediği hatta mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından bir sakıncası olmadığına dair UKOME kararının idareye sunulması şarttır. UKOME kararlarında, idare tarafından düzenlenecek İşletme İzin Belgesi için kullanılacak taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile taşıt kartına kaydedilecek taşıtın niteliği ve koltuk kapasitesi belirtilir. İşletme İzin Belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıtlı ve tescil edilmiş özmal veya kooperatif çatısı altında taşıtının olması şarttır. Taşıma güzergâhında ihtiyacın üzerinde talep olursa taşımacılar UKOME Kararı ile belirlenecektir.

İŞLETME İZİN BELGESİ YENİLEMENİN ŞARTLARI

MADDE 13 –

Bu Yönetmelik kapsamında belirlenen taşımacılık hatlarında çalışacak İşletme İzin Belgesi olan araçların sayısı UKOME'ce belirlenir. UKOME gerekli gördüğünde taşımacılık hatlarındaki araç sayılarını değiştirebilir veya hattı iptal edebilir.

C plaka ile toplu taşımacılık işletme izin belgesi bulunan taşımacılar işletme izin belgesini yenilemek için verilen mevcut sürenin bitimine 1 (bir) ay kala Madde 12'deki genel şartları halen taşıyor olmak ve Madde 14'deki gerekli belgeleri de ibraz etmek şartıyla C plaka işletme izin belgesi yenileyebilirler.

İŞLETME İZİN BELGESİ ALMAK VE YENİLEMEK İÇİN BELGELER

MADDE 14 –

- 1) UKOME'ce belirlenen sayıda verilecek İşletme İzin Belgesi'nin alınabilmesi için, talepte bulunan özmal ticari araç sahibi gerçek kişiler;
- Nüfus Cüzdanı Fotokopisi (T. C. Kimlik Numarası yazılı olacak)
  - Son 1 ay içinde alınmış Adli Sicil Kaydı (Türk Ceza Kanunu'nun 102, 103, 104, 105, 109/3-f, 109/5, 179/3, 188, 190, 191, 227 maddelerinden affa uğramış dahi olsa hüküm giymemiş olması),
  - "İşletme İzin Belgesi" harcı ödeme makbuzu,
  - Talep Dilekçesi ve Talep Sahibinin 2 (iki) Adet vesikalık fotoğrafı,
  - İkametgâh Belgesi (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğü'nden Onaylı)
  - Şoförler ve Otomobilciler Odası, Ticaret Odası veya Ticaret ve Sanayi Odası veya Esnaf ve Sanatçılar Odası'ndan birine kayıtlı olmaları, bu odaların olmadığı yerlerde ziraat odasına kayıtlı olmaları, kayıtlı olduklarına dair belge (Son altı ay içinde alınması)
  - Araç ruhsat fotokopisi,
  - Zorunlu Karayolu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi (Zorunlu Trafik Sigortası Poliçesi) fotokopisi,
  - Zorunlu koltuk ferdi kaza sigorta poliçesinin istenildiğinde aslını ibraz etmek kaydıyla fotokopisi.
  - Yolcu taşımacılığında kullanılan D4 Yetki Belgelerinin asıllarını her bir araç için ayrı ayrı olmak üzere dosya ekinde sunmaları, ilk kez alacak gerçek ve tüzel kişiler ise Uygun görülen talebe ait verilen UKOME Genel Kurul Kararını sunmaları.
  - Şoföre ait yeterli düzeyde sürücü belgesi, Mesleki Yeterlilik Belgesi (SRC 2 Belgesi) ve Psikoteknik Değerlendirme Belgesinin istenildiğinde asıllarını ibraz etmek kaydı ile fotokopilerini vermek.
  - Araç sorgu çıktısı (Emniyet Müdürlüklerinden alınacak)
  - Sürücü Belgesi çıktısı (Emniyet Müdürlüklerinden alınacak)
  - D4 Yetkisi bulunan Özmal veya kooperatif çatısı altında toplu taşımacılık yapan araç sahibi gerçek kişiler ile tüzel kişilerin çalıştıkları güzergâhlara ait resmi kurumdan alınmış güzergâh listesi, zaman tarifesi ve ücret tarifelerinin fotokopileri ile ilk kez İşletme İzin Belgesi talebinde bulunan Gerçek ve Tüzel kişilere ait UKOME Genel Kurulunca onaylanmış Ücret, Zaman ve Güzergâh çizelgesi tarifelerinin fotokopileri ile birlikte vergi levhalarının fotokopilerini ibraz etmeleri.
  - Hangi kooperatife bağlı ise üyelik kayıt belgesi
- Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı'na hitaben dilekçe ekinde bu belgeleri sunularak müracaat edilecektir.
- 2) UKOME'ce belirlenen sayıda verilecek İşletme İzin Belgesi'nin alınabilmesi için, talepte bulunan özmal ticari araç sahibi tüzel kişiler;
- Şirket kuruluş belgesi, Ticaret Sicil Belgesi veya ticaret veya sanayi odalarına kayıtlı gerçek veya tüzel kişilere ait geçerli unvan, adres, ortaklar, temsil ve ilzama yetkili olan kişiler, sermaye miktarı ve işgal konusunun yer aldığı ticaret sicili gazetesi/gazeteleri fotokopileri,
  - Araç ruhsat fotokopisi
  - Şirket yetki belgesi (Yönetim Kurulu İmza Sirküleri)
  - Vergi levhası,
  - Sabıka kaydı (Şirket sahibine/sahiplerine ait)
  - Yetkilinin T. C. Kimlik Numaralı Nüfus Cüzdanı fotokopisi,
  - Hangi kooperatife bağlı ise üyelik kayıt belgesi,
  - Yetkilinin imza sürgüsü,
  - Yetkilinin talep dilekçesi ve 2 (iki) adet fotoğrafı,
  - "İşletme İzin Belgesi" Harcı Ödeme Makbuzu,
  - Şoförler ve Otomobilciler Odası, Ticaret Odası veya Ticaret ve Sanayi Odası veya Esnaf ve Sanatçılar Odası'ndan birine kayıtlı olmaları, bu odaların olmadığı yerlerde ziraat odasına kayıtlı olmaları,
  - Araç İşletme İzin Belgesi fotokopisi veya araç bilgilerinin yer aldığı fatura veya benzeri belge fotokopisi,
  - Araç sorgu çıktısı (Emniyet Müdürlüklerinden alınacak)

- k) Sürücü Belgesi çıktısı (Emniyet Müdürlüklerinden alınacak)
- l) Zorunlu Karayolu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi (Zorunlu Trafik Sigortası Poliçesi) fotokopisi,
- m) Yolcu taşımacılığı, koltuk ferdi kaza sigorta poliçesi fotokopisi,
- n) Yolcu taşımacılığında varsa D4 Belgelerini tüzel kişilerin her bir araç için ayrı ayrı olmak üzere fotokopilerini dosya ekinde sunmaları,
- o) Sürücüye ait yeterli düzeyde sürücü belgesi, Mesleki Yeterlilik Belgesi (SRC 2 Belgesi) ve Psikoteknik Değerlendirme Belgesi'nin istenildiğinde asıllarını ibraz etmek kaydı ile fotokopilerini vermek.
- ö) İşletme İzin Belgesi talebinde bulunan şoförlerden E Sınıfı Sürücü Belgesi sahibi olanların 26 (yirmi altı) yaşından gün almış olmaları ve 63 (altmış üç) yaşını aşmamış olmaları, Mesleki Yeterlilik belgesine (SRC 2) haiz olmaları ve 5 (beş) yılda bir yenilemek kaydıyla Psikoteknik değerlendirme belgesi ve toplu taşıma şoförü olmalarına engel halleri bulunmadığına dair sağlık raporu almaları şarttır.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı'na hitaben dilekçe ekinde bu belgeleri sunularak müracaat edilecektir.

3) Gerçek/Tüzel kişilerden araç değişiklikleri için istenen belgeler;

- a) Her iki aracında ruhsat fotokopileri,
- b) Sigorta poliçe fotokopileri,
- c) Vergi levhası,
- ç) Kimlik fotokopisi, Sürücü Belgesi fotokopisi, SRC – 2 Belgesi fotokopisi
- d) Araç sorgu çıktısı (Emniyet Müdürlüklerinden alınacak)
- e) Sürücü Belgesi çıktısı (Emniyet Müdürlüklerinden alınacak)
- f) İlk aracın hakkında alınan İl Trafik Komisyonu veya UKOME Kararı
- g) Yetki belgeli olduğunu belirtir yazı veya Yetki Belgesi fotokopisi
- ğ) Satışı yapılan araç satış sözleşmesi
- h) Hangi kooperatife bağlı ise üyelik kayıt belgesi

Mersin Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı'na hitaben dilekçe ekinde bu belgeleri sunularak müracaat edilecektir.

İŞLETME İZİN BELGESİNİN VERİLMESİ

MADDE 15 –

- 1) İşletme izin belgesi almak veya yenilemek isteyen gerçek ve tüzel kişiler bu yönetmeliğin 14. maddesinde belirtilen belgelerle birlikte idareye müracaat ederler.
- 2) İdare, yapılan başvuruya ilişkin incelemesini en geç 15 gün içinde tamamlar. Yapılan inceleme sonunda;
  - a) Başvuru belgelerinin mevzuata uygun ve noksansız olarak hazırlanması,
  - b) Talep edilen işletme izin belgesi için bu yönetmeliğin 12. ve 13. maddelerinde belirtilen şartların sağlanmış,olması halinde talep edilen işletme izin belgesi, belgenin kişiye verildiği tarih veriliş tarihi olarak kabul edilir ve düzenlenerek verilir.
- 3) İşletme izin belgeleri düzenlenirken, işletme izin belgesine; işletme izin belgesinin veriliş tarihi, geçerlilik süresinin bitiş tarihi ile işletme izin belgesi sahibinin ticari unvanı, varsa kısa unvanı, adresi, ticaret sicil numarası, çalışacağı hat, güzergâh ve durak bilgileri, bağlı bulunduğu vergi dairesinin adı ve vergi numarası, düzenlenen işletme izin belgesinin kapsamına ilişkin kısa açıklama ve benzeri bilgiler yazılır.
- 4) İdare tarafından işletme izin belgesi verildikten sonra, işletme izin belgesi verilen gerçek veya tüzel kişiler ile bunlar tarafından idareye yapılan işletme izin belgesi alma, yenileme, değişiklik ve benzeri her türlü müracaat ve işlem sırasında beyan edilen bilgiler ve verilen belgeler hakkında, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde inceleme ve araştırma yapılır.
- 5) Gerçek veya tüzel kişiler, aynı veya farklı hat/güzergâhlarda taşıma hatlarının gerektirdiği şartları sağlamaları halinde, birden fazla işletme izin belgesi alma talebinde bulunabilirler.

Adi ortaklıklara işletme izin belgesi verilmez.

İŞLETME İZİN BELGESİNİN SÜRESİ

MADDE 16 –

Bu yönetmelik kapsamında verilen ve/veya yenilenen işletme izin belgesi verildiği 2 (iki) yıl için geçerlidir. İşletme izin belgesi alan araç sahipleri, araçlarını her yıl vize ettirmek zorundadır. İşletme İzin Belgesi sahipleri tarafından vize işlemini her yıl 1 Ocak – 31 Ocak arasında yenilenmesi zorunludur. Bu tarihler arasında yenileme işlemini yaptırmayan plaka sahipleri Mersin Büyükşehir Belediyesi Encümeni tarafından belirlenen vize ücretinin iki katını öder.

İŞLETME İZİN BELGESİ ALANLARIN FAALİYETE BAŞLAMA VE ARA VERMELERİ

MADDE 17 –

- 1) İşletme izin belgesi sahiplerinin, işletme izin belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlayabilirler.
- 2) C plakalı araç sahibi ticari faaliyetini durdurmak isteyebilir. Bu durumda almış olduğu İşletme İzin Belgesini teslim ederek, C Plakasının askıya alınması hususunda yetkili birimden alacağı askıya alma belgesi ile Trafik Tescil Şube Müdürlüğü'nde plakasını askıya alabilir.

Askıya alındığına dair belgenin bir sureti en geç on (10) gün içerisinde plaka sicil dosyasına konulmak üzere yetkili birime teslim edilir. Askı süresi en fazla on beş (15) iş günüdür. Özel sebepler (askerlik, hastalık, adli durum gibi belgelenebilir durumlar) için bu süre otuz (30) güne kadar çıkartılabilir. Plakası askıda olan plaka sahibi askıda kalma süresi bitimine kadar bir araç almak ve çalıştırmak zorundadır. Yasal süre içerisinde araç çalıştırmayıp hizmete başlayamayan işletçinin işletim hakları iptal edilir.

İŞLETME İZİN BELGESİNİN YENİLENMESİ SÜRECİ

MADDE 18–

- 1) İşletme izin belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihine 30 gün kala işletme izin belgesi sahibinin idareye yazılı olarak başvurması ve yönetmeliğin 13. maddesindeki şartları sağlaması halinde yönetmeliğin 14. maddesindeki belgeler ile yenilenir. Ancak;
  - a) İşletme izin belgesi sahibi birinci fıkrada belirtilen süre içinde idareye yazılı olarak müracaat etmemesi durumunda,
  - b) Yasal süre içinde yazılı olarak müracaat ettiği halde bu yönetmeliğin 13. maddesindeki şartları kaybetmeleri ve/veya sağlamamaları halinde,
  - c) Taşımacılık yapmak istediği bölgede mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından bir sakınca olduğuna dair UKOME kararı olması halinde,işletme izin belgesi yenilenmez.
- 2) İşletme izin belgesi yenileme hakkı kişilere işletme izin belgesi geçerlilik süresinin bitiminden sonra faaliyette bulunma hakkı vermez.
- 3) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu öncesi T.C. Mersin Valiliği'nden tahsis almamış ancak Kaymakamlık ve/veya İl Trafik Komisyonu kararlarıyla İlçe ve İl Merkezi arasında çalışmakta olan D4 belgeli yolcu taşıma araç sahipleri bu yönetmelik kapsamında değişiklik yapılarak İşletme İzin Belgesi almak zorundadırlar,

Herhangi bir sebeple 2 (iki) defaya mahsus İşletme İzin Belgesi UKOME tarafından iptal edilen taşımacıların, İşletme İzin Belgesi için tekrardan müracaat etme hakkı bulunmaz İşletme İzin Belgesindeki hakkını devir edemez.

GERÇEK KİŞİNİN ÖLÜMÜ HALİNDE İŞLETME İZİN BELGESİNİN VERASET YOLUYLA İNTİKALİ

MADDE 19 –

- 1) Ölen işletme izin belgesi sahibi gerçek kişinin kanuni mirasçıları veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu ölüm tarihinden itibaren 30 gün içinde idareye bildirmek zorundadırlar.
- 2) Ölüm tarihinden itibaren 60 günlük süre içinde bildirimde bulunan kanuni mirasçılar, işletme izin belgesi sahibi sıfatını devam ettirmek isterlerse, gerçek kişinin ölüm tarihinden başlamak üzere 30 takvim günü içinde durumlarını bu yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirmek zorundadırlar.
- 3) Mahkmeden alınacak veraset ilamında yazılı varislerin başvurusu üzerine ilamda belirtilen mirasçılar adına Araç Tescil Belgesi düzenlenmek üzere Emniyet Trafik Tescil Bürolarına idarece bildirimde bulunulur.

- 4) İşletme izin belgesi mirasçılardan birinin üzerine düzenlenebileceği gibi tüm mirasçılar adına da ibraz etmeleri şartıyla düzenlenebilir. Bu durumda diğer mirasçılardan veya kanuni temsilcilerinden yazılı onay alınır.
- 5) Mirasçılar adına işletme izin belgesi düzenlenmesi durumunda UKOME tarafından belirlenen devir ücreti alınmaz. Mirasçılar işletme izin belgesini devretmek isterlerse bu yönetmeliğin 21. maddesindeki hükümler geçerlidir.
- 6) Faaliyette bulunan kanuni mirasçılar faaliyetleri süresince bu yönetmeliğin öngördüğü yükümlülük ve sorumlulukları üstlenmiş sayılırlar.
- 7) İşletme izin belgesi yenileme hakkı bu durumdaki kişilere işletme izin belgesi geçerlilik süresinin bitiminden sonra faaliyette bulunma hakkı vermez.
- 8) "İşletme İzin Belgesi" alındıktan sonra aracın satılması ve otuz (30) gün içerisinde yeni araç alınarak başvurulmaması, vergi kaydının kapatılması durumlarında yeni işletme izin belgesi alamaz.

Araç uygunluk belgesi düzenleme işlemi sırasında, Trafik Tescil Belgesi'nde yazılı olan motor ve/veya şase numaralarının araç üzerindeki motor ve/veya şase numaraları ile aynı olmadığını tespit edilmesi halinde, ilgili araç ve sahibi hakkında görevli personeller tarafından tutanak düzenlenir ve UKOME tarafından İşletme İzin Belgesi iptal edilir.

BELGELER ÜZERİNDE TAHRİFAT YAPILMASI

MADDE 20 –

- 1) İdarece verilen işletme izin belgesi, taşıt kartı ve diğer belgeler üzerinde tahrifat yapılamaz ve sahtesi düzenlenemez.
- 2) İdarece verilen belgeler üzerinde tahrifat yapan işletme izin belgesi sahipleri ve bunlara yardımcı olanlar hakkında gerekli işlemler yapılmak üzere Mersin Büyükşehir Belediyesince ilgili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunma hakkına sahiptir.

Bu yönetmelik hükümlerine göre verilen işletme izin belgesi, taşıt kartı ve diğer belgelerinin sahtesini yaparak/yaptırarak ve/veya herhangi bir şekilde sahtesini temin ederek kullanan veya kullanmaya teşebbüs edenler hakkında gerekli işlemler yapılmak üzere Mersin Büyükşehir Belediyesince ilgili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunma hakkına sahiptir.

İŞLETME İZİN BELGESİNİN DEVREDİLMESİ VE BİRLEŞMELER

MADDE 21 –

Belgesi sahibi gerçek/tüzel kişi İşletme İzin Belgesi'ni bir başka gerçek/tüzel kişiye devredemez.

BELGE ÜCRETLERİ

MADDE 22 –

- 1) Ulaşım Dairesi Başkanlığı tarafından verilecek işletme izin belgeleri, tarife belgeleri ve taşıt kartlarından alınacak ücretler UKOME'ce belirlenecek tarife üzerinden uygulanır.
- 2) Ücreti alınmadan Yetki Belgesi, Tarife Belgesi ve Taşıt Kartı verilmez.
- 3) İşletme İzin Belgesi'nin, tarife belgelerinin ve taşıt kartının zayiinde ve/veya kullanılamaz hale gelmesinden dolayı yeniden İşletme İzin Belgesi, Tarife Belgesi ve Taşıt Kartı düzenlenmesi durumunda yine UKOME'ce belirlenen ücretin % 15'i uygulanır.
- 4) Unvan, adres ve bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi numarası değişikliğinden dolayı süresi bitmeden yenilenen yetki belgelerinden, tarife belgelerinden ve taşıt kartlarından ücret alınmaz.
- 5) Düzenlenme işlemi tamamlanmış olan belge ücretleri iade edilmez ve geri ödenmez.

Toplu Taşıma Aracı Kullanım Kartı Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından verilir.

TAŞIT BÖLÜMÜ

TAŞITLARIN YAŞI, CİNSİ VE DİĞER ŞARTLAR

MADDE 23 –

Bu yönetmelik kapsamındaki yolcu taşımalarında kullanılacak taşıtların aşağıdaki şartlara uygun olması gerekir. Buna göre;

- 1) Taşıtların yaşı, Araç Tescil Belgesi kayıtlarındaki model yılından sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır.
- 2) İşletme İzin Belgesi eki taşıtların kartına sadece bir taşıtlar kaydedilir.
- 3) Taşıtların kartına, İşletme İzin Belgesi sahibine idare tarafından C harf grubundan verilen plaka kaydedilir.
- 4) İşletme İzin Belgesi sahipleri araçlarının ön kısmına ve arka kısmına 40 cm çapında merkezde Mersin Büyükşehir Belediyesi logosu olan kenar kısmında Mersin Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma Aracı ibaresini yazmak zorundadır. (Ek – 5)
- 5) Güzergâh levhası 20 x 20 ebadında (merkezi 3 durak yazılacak) ön sağ ve havalı kapının yan tarafına konulacaktır.
- 6) İdare tarafından izin verilen yazı ve levhalar haricinde Taşıtlar Kartı'na kayıtlı taşıtlar içinde ve/veya dışında yazı, aksesuar, resim vb. unsurlar bulundurulmaz.
- 7) Taşıtlar Kartı'na işlenen taşıtların rengini idare belirlediği takdirde işletme yetki sahibi aracını idarenin istediği renge 30 gün içinde uyarlamak zorundadır.
- 8) Karayolları Trafik Kanunu gereği taşıtların kartında kayıtlı taşıtların, taşıtlarda bulundurulması zorunlu olan avadanlık dışında araç ve gereç bulundurulmaz.
- 9) İşletme İzin Belgesi toplu taşıma araçlarına bir (1) ay içinde işletme yetki belgesi sahibi tarafından ATS (Araç Takip Sistemi – GPS) takılması zorunludur.
- 10) Araçların tamamı belediyenin takip edebileceği şekilde kamera ile entegre edilmiş araç takip sistemine geçecek ve her bir kooperatif ya da şahıs, ilgili araç takip sistemine ait internet adresi linkini takip, kontrol ve gerekirse müdahale edilebilecek yetkilendirmeleri Ulaşım Dairesi Başkanlığı'na bildirecektir. Araçların içerisine şoför mahallini ve yolcuları gösterecek ve yüksek çözünürlükte en az üç (3) adet kamera sistemi ve görüntüyü en az otuz (30) gün depolayacak sistem bulundurulacaktır. En az sayıda takılan kameralar, **şoför mahallini, ön taraftan aracın içini ve arka taraftan aracın içini görüntüleyecek** şekilde yerleştirilecektir.
- 11) İşletme izin belgesi toplu taşıma araçlarında reklam uygulaması Mersin Büyükşehir Belediyesi Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı onayına tabidir. Mersin Büyükşehir Belediyesi Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı'ndan onay alınmadan taşıtların reklam uygulaması yapılamaz. Aracın içinde ve/veya dışında, 06.08.2011 tarih ve 25829 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulması Hakkındaki Yönetmelik" kapsamında izin alınanlar dışında ilan, reklam, afiş vb. bulunmayacaktır.
- 12) Model yılı esas alınmak koşuluyla 10 (on) yaşından büyük olmayacaktır.
- 13) Aracın el freni çalışır durumda olacaktır.
- 14) Araçta klima bulunacak ve mevsimine göre çalışır durumda olacaktır. Aracın ısıtma amaçlı kullanılan kaloriferi çalışır durumda olacaktır.
- 15) Aracın kapıları otomatik (havalı, elektrikli, hidrolik) ve şoför kontrolünde olacaktır.
- 16) Araca fabrika çıkışı harici aksesuar takılmayacaktır.
- 17) Aracın camları şeffaf olacak, camlarda şerit, kırık ve çatlak bulunmayacaktır. Jantlara fırır takılmayacaktır.
- 18) İç aydınlatma ışıkları fabrika çıkışı haricinde değişiklik yapılmamış ve çalışır durumda olacaktır.
- 19) Yangın söndürme tüpü her araç için 2 (iki) adet, 6 (altı) kg. olacaktır.
- 20) Aracın fabrika çıkışı dışındaki kornası haricinde havalı korna, çat çat, ıslık vb. kornalar takılmayacaktır.
- 21) Egzoza fabrika çıkışı dışındaki susturucusunun haricinde ilave düzenek (ses çıkartan) takılmayacaktır.
- 22) İç döşemeler yırtık, görünüm bozukluğu ve yolcu rahatsız edici tehlikeli şekilde olanlar değiştirilecektir.
- 23) UKOME'ce belirlenen "Fiyat Tarifesi", çalışma saatleri, şikâyet telefonları yolcunun görebileceği yere takılacaktır.
- 24) Sağlık Seti ve Trafik Seti, Reflektör olacaktır.
- 25) Frene basıldığında yanıp sönen arka stop lambaları fabrika çıkışı haricinde renkli ilave stoplar takılmayacaktır.
- 26) Aracın Türk Standartları Enstitüsü' nün TS 12257 numaralı standardına göre imal edilmiş olması,

- 27) "Araç Uygunluk Belgesi" Mersin Büyükşehir Belediyesince yılda 1 (bir) kez İşletme İzin Belgesi yenilemesi yapılacaktır. Araçlarda aranacak teknik özellikleri belirleyen "Araç Uygunluk Belgesi" Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan bu yönetmelikte bulunan EK – 2 tablosunda yer alacaktır.
- 28) Toplu taşıma araçları Ek – 2 çizelgede sunulan "TOPLU TAŞIMA ARACI UYGUNLUK TESPİT BELGESİ" maddelerine göre Ulaşım Dairesi Başkanlığınca görevlendirilen en az iki personel ile incelenir, koşullara uygun olanlar imzalanarak Ulaşım Dairesi Başkanı'na ONAY için gönderilir.
- 29) Uygun olmayanlara eksiklikler giderilinceye kadar "UYGUNLUK TESPİT BELGESİ" onayı verilmez.

Araç Uygunluk Belgesi Mersin Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Makine İkmal Şube Müdürlüğü veya yetkili servisler tarafından yapılacak incelemeden sonra yine Makine İkmal Şube Müdürlüğü tarafından, Makine İkmal Şube Müdürlüğü'nün Şube Müdürü başkanlığında formen ve atölye ustası tarafından oluşturulan komisyon aracılığıyla verilir. Yapılacak inceleme bu yönetmelik esaslarına uygunluk açısından yapılır. İnceleme sonunda başvuruya konu araç uygunluk belgesi almaya yeterli bulunmamışsa bu durum Uygunluk Belgesi Tespit Formu'nda belirtilir. Tespit formunda eksiklikler olması durumunda, araçtan sorumlu kişi 30 (otuz) gün içerisinde eksiklikleri tamamlayarak ikinci bir inceleme isteminde bulunabilirler. Her iki incelemede de uygunluk belgesi almaya yeterli bulunmayan araçlar için iş bu yönetmeliğin 23. maddesindeki hükümleri uygulanır.

TAŞITLARIN ÖZMAL VEYA SÖZLEŞMELİ OLARAK KULLANILMASI

MADDE 24 –

İşletme izin belgesi verilebilmesi için kullanılacak taşıtın özmal veya kooperatif çatısı altında olan taşıt olması şarttır. Sözleşme, kiralama vb. yöntemlerle edinilen taşıtlar için işletme izin belgesi düzenlenmez.

TAŞITLARDA TAŞIT KARTI BULUNDURMA ZORUNLULUĞU VE TAŞIT KARTINDA YER ALACAK BİLGİLER

MADDE 25 –

D4 Yetki Belgesi ile çalışan İşletme İzin Belgesi sahipleri, D4 Yetki Belgesi'nin süre bitimine kadar Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan alınmış taşıt kartlarının asıllarını taşıtlarında bulundurmaları zorundadırlar. Taşıtların düzenlenirken, taşıt kartına, İşletme İzin Belgesi sahibinin ticari unvanı, yetki belgesinin türü, taşıt kartının geçerlilik süresinin başlangıç ve bitiş tarihi, taşıtın plakası, markası, cinsi, modeli, rengi ve benzeri bilgiler ile idarenin isteyeceği diğer bilgiler yazılır.

TAŞITLARDA TADİLAT

MADDE 26 –

- 1) İşletme izin belgesi eki taşıt kartına kayıtlı taşıtta işletme izin belgesi sahibi tarafından yapılacak tadilatlarla, yapılacak tadilatın nev'i hususunda idareye bilgi verilmesi zorunludur.
- 2) Araçlarda yapılan tadilatların 28/11/2008 tarihli ve 27068 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğe uygun ve Araç Tescil Belgesi'ne işlenmiş olması zorunludur.
- 3) İşletme izin belgesi sahibi bu maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği üzere tadilattan sonra düzenlenen araç tescil belgesini 15 gün içinde idareye bildirmek ve taşıt kartını yenilemek zorundadır.
- 4) Tadilat yapılmak suretiyle koltuk kapasitesi artırılmış yolcu taşımaya mahsus taşıtlar UKOME izni alınmak suretiyle taşıt kartını yenilemek zorundadır.

İkinci ve dördüncü fıkra kapsamındaki taşıtlar, 1873 maddesi kapsamında tespit halinde işletme izin belgesi sahibinin işletme izin belgesi eki taşıt kartından re'sen düşülür. Bu taşıtların, nitelikleri bu yönetmelik hükümlerine uygun hale getirildikten sonra yeniden taşıt belgesine kayıt ettirmek istenilmesi halinde ise düşüm tarihinden itibaren 30 (otuz) gün geçmedikçe kayıt işlemi yapılmaz.

TAŞIT ŞARTININ KAYBEDİLMESİ, TAŞIT DEĞİŞİKLİĞİ VE BUNA İLİŞKİN KURALLAR

MADDE 27 –

- 1) İşletme izin belgesi sahipleri; işletme izin belgesi alındıktan sonra taşıt kartına kayıtlı taşıtın kazaya uğraması, yanması, hurdaya ayrılması veya benzer bir mücbir sebepten dolayı iş göremez duruma gelmesi veya yaş şartını kaybetmesi halinde, bu durumları değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 10 gün içinde idareye bildirirler. İdareye bildirim yapıldığı tarihte veya söz konusu durumların idarece tespiti halinde tespitin yapıldığı tarihte bu taşıtlar taşıt kartlarından re'sen düşülür.
- 2) İşletme izin belgesi sahibi, birinci fıkrada belirtilen nedenlerle veya bu yönetmelik hükümlerine aykırılıktan dolayı idarece yapılan re'sen düşümler sonucu 30 (otuz) gün içinde bu Yönetmelik şartlarına uygun aracı taşıt kartına işletmek zorundadır.
- 3) İşletme izin belgesi sahibi, işletme izin belgesi eki taşıt kartındaki aracı yenilemek/değiştirmek istemesi halinde;
  - a) İdareye yazılı olarak başvuru yapılır.
  - b) Bu yönetmeliğin 23'üncü maddesinde belirtilen şartları sağlamaları zorunludur.
  - c) Koltuk kapasitesinin artması halinde UKOME kararı olması şarttır. Aynı veya daha düşük kapasiteli araç değişimi UKOME Şube Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.
  - ç) İşletme izin belgesi sahipleri UKOME'ce belirlenen ücret tablosundaki taşıt kartı yenileme ücretini ödemek zorundadır.

PERSONEL, ŞOFÖR BÖLÜMÜ

TAŞIMA İŞLERİNDE NİTELİKLİ VE YETERLİ PERSONEL İSTİHDAMI

MADDE 28 –

- 1) İşletme izin belgesi sahipleri, faaliyetleri süresince hizmetlerini yürütebilecek niteliklere sahip ve yeterli sayıda personel bulundurmaya yükümlüdürler.
- 2) İşletme izin belgesi sahipleri, istihdam ettiği personelden doğabilecek her türlü zarardan sorumludurlar.
- 3) 03.09.2004 tarihli ve 25572 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği hükümleri saklıdır.

ŞOFÖRLERDE ARANACAK NİTELİK VE ŞARTLAR

MADDE 29 –

- 1) Bu yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde çalışan/çalıştırılan şoförlerin;
  - a) Taşıtın niteliğine uygun sürücü belgesine sahip olmaları,
  - b) İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları,
  - c) Bu kapsamda taşımacılık yapanların 26 yaşından gün almış olmaları, 63 yaşından gün almamış olmaları,
  - ç) Şoförlük mesleği bakımından bedeni ve psikoteknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren bir sağlık raporunu tam teşekküllü sağlık kuruluşlarından her beş yılda bir almaları,
  - d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu gereğince affa uğramış olsalar bile hüküm giymemiş olduğunu gösteren Adli Sicil Kaydı ile belirtmeleri,
  - e) Birden fazla alkollü araç kullanırken yakalanması halinde toplu taşıma araçlarında şoförlük yaptırılmaması,
  - f) Bu yönetmeliğe dahil olan toplu taşıma araçlarında görev yapacak şoförlerin, bağlı bulunduğu kooperatifin belirlemiş olduğu renk gömleğin ya da tişörtün sağ omuzda (yarıçapı 4 santimetre), sol ön tarafta (yarıçapı 4 santimetre) ve sırtta (yarıçapı 11 santimetre) bağlı olduğu kooperatifin logosu bulunan ve sorumlu şoförün sicil numarasının net bir şekilde görülebileceği ve okunabileceği tişört (Ek – 4) giymesi,
- şarttır.
- 2) İşletme izin belgesi eki taşıt kartına şoför/şoförlerin bilgilerinin yazılması zorunludur.

İŞLETME SAHİBİ BÖLÜMÜ

İŞLETME İZİN BELGESİ SAHİPLERİNİN SORUMLULUKLARI

MADDE 30 –

- 1) İşletme izin belgesi sahipleri, yolcu ve eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludurlar. İşletme izin belgesi sahipleri, duraklamalar dâhil olmak üzere taşıtın kalkış noktasından varış noktasına kadar olan seyahati süresince meydana gelebilecek bir kaza nedeniyle yolcular ile sürücüler ve bunların yardımcılarının ölümü, yaralanması ya da eşyasının zarara uğramasından dolayı sorumludurlar.
- 2) İşletme izin belgesi sahipleri, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nda ön görülen tedbirler, kaideler ve yasaklamalara uygun olarak faaliyette bulunmaktan sorumludurlar.

İşletme izin belgesi sahipleri, çevreyi ve insan sağlığını koruma, çevre kirliliğini önleme amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerini bilmek ve faaliyetlerini bunlara uygun olarak yürütmekten sorumludurlar.

İŞLETME İZİN BELGESİ SAHİPLERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

MADDE 31 –

- 1) İşletme izin belgesi sahipleri ile taşıt şoförleri UKOME kararıyla belirlenen ve işletme izin belgesi ve eki taşıt kartına işlenen güzergâhlara, durak yerlerine, ücret ve zaman tarifelerine uymakla yükümlüdürler.
- 2) Belirlenmiş ilk ve son durak noktalarında seferlerini başlatıp sonlandırmakla yükümlüdürler.
- 3) İşletme izin belgesi sahipleri, yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir şekilde ve zamanında taşınmasını sağlayarak tedbirleri almak, yolcu, yolcuya ait eşyayı güvenli bir şekilde taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdürler.
- 4) İşletme izin belgesi sahipleri, ilgili mevzuat hükümlerine uygun bir taşıtı, nitelikli şoför ile sefere göndermek, şoförlerinin sürücü ve mesleki yeterlilik belgelerinin yanlarında bulunup bulunmadığını kontrol etmek, geçerli araç muayenesi olmayan ve teknik şartlara uymayan taşıtlarının trafiğe çıkmasına engel olmakla yükümlüdürler.
- 5) İşletme izin belgesi sahipleri, bu yönetmelikte belirtilen zorunlu sigortaları bulunmayan taşıtları trafiğe çıkarmamakla yükümlüdürler.
- 6) Karayolları alt yapısı, işletilmesi, trafik, doğal afetler, meteorolojik şartlar ile arıza ve kaza hali dâhil, seyahat esnasında meydana gelen ve beklenmeyen durumlarla ilgili olarak ortaya çıkan ve taşımanın devamına engel olan sebeplerin, belirsiz bir süre beklemeyi mecburi kılması veya varış noktasına kadar gerekli zamanın bir katından daha fazla beklemeyi gerektirmesi halinde, İşletme izin belgesi sahibi, yolcuyu güzergâh üzerinde yolcunun dilediği bir yere kadar götürmek veya yolcuyu hareket noktasına geri getirmekle ya da yolcunun ücretini taşımanın kesildiği yere kadar olan ücreti alıp, kalan yolun ücretinin geri ödemesinden yükümlüdür. Bu gibi hallerde, İşletme izin belgesi sahipleri yolcudan herhangi bir ek ücret veya benzeri talepte bulunamazlar.
- 7) İşletme izin belgesi sahipleri, altışar aylık süre ile yılda iki kez şoförlerinin ceza puanı durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek ve ceza puanı 50 ve üzerinde olan şoförlerinin 03.09.2004 tarihli ve 25572 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği hükümlerine göre eğitilmesi ve kendi iç denetimleri yönünden gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.
- 8) İşletme izin belgesi sahiplerinin faaliyetleri esnasında bu yönetmeliğin 12'nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen kişiler hakkında dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, kaçakçılık, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, rüşvet suçlarından yargı organları tarafından verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet kararı oluşması halinde, bu kişiler mesleki saygınlık niteliğini kaybetmiş olurlar. İşletme izin belgesi sahipleri, bu kişilerle ilgili gerekli iş ve işlemleri 30 gün içinde yaparak, durumlarını bu yönetmeliğin 12'nci maddesinin üçüncü fıkrasına uygun hale getirmekle yükümlüdürler.
- 9) İşletme izin belgesi sahipleri, bu yönetmeliğin 29'uncu maddesinde belirtilen niteliklere haiz şoförleri çalıştırmakla yükümlüdürler.

- 10) İşletme izin belgesi sahipleri;
  - a) Çalışanlarının ücret ve çalışma şartlarına,
  - b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,
  - c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,
  - ç) Yol ve araç güvenliğine,
  - d) Çevrenin korunmasına,ilişkin kurallara uygun faaliyette bulunmakla yükümlüdürler. Bu kurallara uyulmadığı takdirde oluşacak herhangi bir sorunda, şoförle birlikte işletme izin belgesi sahibi de sorumlu tutulur.
- 11) İşletme izin belgesi sahipleri olağanüstü hal ve savaş halleri için valilik makamınca hazırlanan taşıma hizmetlerine ilişkin planların kendileriyle ilgili gereklerini yerine getirmekle yükümlüdürler.
- 12) İşletme izin belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Mersin Büyükşehir Belediyesi ve UKOME tarafından yayımlanan kararlara uymakla yükümlüdürler.
- 13) İşletme izin belgesi sahipleri, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmaları halinde, bu hallerin gerçekleştiği tarihten itibaren 10 (on) gün içinde idareye yazılı bilgi vermek ve işletme izin belgesi, varsa taşıt belgeleri ve taşıt kartlarının asıllarını idareye iade etmekle yükümlüdürler.
- 14) İşletme izin belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler; unvan, adres, vergi numarası, ortaklık, hisse devri, yönetici ve taşıtlara ilişkin değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 10 (on) gün içinde idareye bildirmekle yükümlüdürler.
- 15) İşletme izin belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler; temsil ve/veya ilzama yetkili şahıslara ilişkin değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihte idareye bildirmekle yükümlüdürler. Aksi halde, değişiklik bildirilinceye kadar, değişiklik öncesi idareye bildirilmiş temsil ve/veya ilzama yetkili şahısların taleplerine göre iş ve işlemler gerçekleştirilir.
- 16) İşletme izin belgesi sahipleri, verdikleri hizmetlerden engellilerin kolaylıkla ve yeterli derecede yararlanması için 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'da belirtilen gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.
- 17) İşletme izin belgesi sahipleri, 07/06/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu çerçevesindeki sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdürler.
- 18) İşletme izin belgesi sahipleri, taşıtlarında her 5 koltuk için en az 1 adet boyun korsesi bulundurmakla yükümlüdürler.

HİZMETTEN YARARLANANLARIN HAKLARI

MADDE 32 –

İşletme izin belgesi sahiplerinin bu yönetmelik kapsamında verdikleri hizmetlerden yararlananlar, 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile sağlanan tüketicinin korunması haklarına sahiptirler. İşletme izin belgesi sahipleri hizmetten yararlananlara kusursuz hizmet vermek zorundadırlar.

İŞLETME İZİN BELGESİ KURALLARI BÖLÜMÜ

ÜCRET TARİFE BELGESİ

MADDE 33 –

- 1) İl sınırları içinde bu yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren işletme izin belgesi sahiplerinin uygulayacakları ücret tarifesi Şoförler Odası ve/veya Esnaf ve Sanatkarlar Odasınca teklif edilir UKOME tarafından onaylanır.
- 2) İşletme izin belgesi sahipleri ücret tarifesini uygulamadan önce UKOME Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen ücret tarife belgesini almak ve idareye onaylatmak zorundadırlar.
- 3) İşletme izin belgesi sahipleri bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen ve ikinci fıkrada düzenlenen belge üzerinde yazılı ücretin üstünde ve altında ücret alamazlar.
- 4) 7 yaşının altında olan çocuklar için ücret alınmaz.
- 5) İşletme izin belgesi sahipleri ücret tarifesini terminallerde, kendi işyerlerinde yolcuların görebilecekleri yere ve araç içine asmak zorundadırlar.

ZAMAN TARİFE BELGESİ

MADDE 34 –

- 1) İşletme İzin Belgesi'ne sahip araçların düzenli yolcu taşımaları zaman tarifesine tabidir.
- 2) İl sınırları içinde bu yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren işletme izin belgesi sahiplerinin uygulayacakları zaman tarifesini UKOME belirler.
- 3) İşletme izin belgesi sahipleri zaman tarifesini uygulamadan önce UKOME Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenen zaman tarife belgesini almak ve idareye onaylatmak zorundadırlar.

TERMİNAL KULLANMA ZORUNLULUĞU VE ARA DURAKLAR

MADDE 35 –

- 1) Bu yönetmelik kapsamındaki yolcu taşıma faaliyetlerinde kalkış ve varışların bir terminalden yapılması esastır. Terminal ve ara duraklar haricinde yolcu indirilip bindirilemez. Ancak;
  - a) Terminal bulunmayan yerleşim yerlerinde, yolcu taşımacılığında kullanılmak üzere ilçe belediyelerince yolcuların asgari ihtiyaçlarını karşılayacak fiziki şartları haiz bir yer tahsis edilir veya belirlenir. Tahsis edilen veya belirlenen yer ile ilgili ilçe belediyelerince düzenlenen resmi belge işletme izin belgesi sahibi tarafından idareye verilmesi halinde bu yerler işletme izin belgesine kayıtlı olması şartıyla ara ve/veya ana durak olarak kullanılabilir.
  - b) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtildiği üzere yerleşim yerinde terminal olmaması ve/veya fiziki şartları haiz bir yer tahsis edilmemesi ve bu durumun ilçe belediye başkanlıklarınca belgelendirilmesi halinde idare tarafından kalkış ve varış ana duraklar uygun yerlerde belirlenebilir.
- 2) Ara duraklar taşımacılık faaliyetinde ilk kalkış ve son varış yeri olarak kullanılamaz.

Yolcu terminallerinde yer bulunmaması veya terminal işleticileri tarafından yer tahsis edilmemesinin/edilememesinin belgelenmesi halinde idare tarafından kalkış ve varış ana duraklar güzergâh üzerindeki ilgili yerel yönetimlerce belirlenerek belgelendirilir.

SİGORTA BÖLÜMÜ

YAPILMASI ZORUNLU SİGORTALAR

MADDE 36 –

Bu yönetmelik kapsamındaki yolcu taşımalarında; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 91. maddesinde tanımlanan Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun ilgili maddelerince Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası ve Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası yaptırılması zorunlu olan sigortalardır.

SİGORTASIZ TAŞIMA YAPILAMAYACAĞI

MADDE 37 –

Taşıt kartlarında kayıtlı öz mal taşıtları için Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ve Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası yaptırmayan işletme izin belgesi sahipleri yolcu taşımacılığı yapamaz.

DENETLEME, YASAKLAR, CEZALAR BÖLÜMÜ

MEVZUATA UYGUN TAŞIMACILIK FAALİYETİ YAPILMASI VE YASAKLAR

MADDE 38 –

- 1) İşletme İzin Belgesi alınmadan, muhtevası bu yönetmelikte belirtilen yolcu taşıma faaliyetinde bulunulamaz.
- 2) İşletme izin belgesi sahipleri, almış oldukları işletme izin belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamazlar.
- 3) Yolcu taşımacılığında komisyonculuk yapılması yasaktır.
- 4) İşletme izin belgesi sahibinin adresinin Mersin iline kayıtlı olması şarttır.
- 5) Toplu Taşıma araçlarında Büyükşehir Belediye Başkanlığınca onaylanan "Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi"nin düzenli yolcu taşımacılığı yapan vatandaşlarında bu belgeyi almadan çalışmaları yasaktır. Aksi halde araç özmal sahibine ve şoföre ayrı ayrı cezai işlem uygulanır.

- 6) Düzenli yolcu taşımacılığı yapan araçların İşletme İzin Belgesi'nde yazılı güzergâhta şehir merkezi bulunmayan ve UKOME Genel Kurul kararınca onayı olmayan hiçbir toplu taşıma aracı şehir merkezinde toplu taşımacılık yapamaz.
- 7) Tüm taşıma araçlarının UKOME Genel Kurulu tarafından belirlenen ve güzergâh izin belgelerinde yazan güzergâhlar dışında faaliyet göstermeleri yasaktır.
- 8) UKOME trafik durumuna göre durakları kaldırabilir veya artırabilir. Taşıtların indir – bindir yapacağı duraklarında oluşturulan ceplere girmeden indirme – bindirme yapmaları yasaktır.
- 9) Taşıtlar duraklarda yolcu indirme ve bindirmenin dışında beklemeleri ve yasaklanmış yerlere park etmeleri yasaktır.
- 10) UKOME kararıyla onaylanan fiyat tarifesine uyulması zorunludur.
- 11) Toplu taşıma araçlarının görünür yerine UKOME kararıyla onaylanan Fiyat Tarifesi ile çalışma süresini ve şikâyet telefonunu gözüken bir yere asmaları zorunludur.
- 12) Toplu taşıma faaliyetinde bulunan işletmecilerin taşımacılık hizmetini sundukları yolcuların beraberinde taşıdıkları ve oturma yeri işgal etmeyen çanta, file, valiz vb. eşyaları ile oturma yeri işgal etmeyen 7 ve altı yaşındaki çocuklardan ayrıca ücret talep edilemez.
- 13) Toplu taşıma şoförlerinin araçlarında bulunması gereken belgeleri, teçhizatları, araç ve gereçleri istenildiğinde görevli personele ibraz etmemesi ve ibraz etmemek için zorluk çıkartmaları suçtur, cezai işlem gerektirir.
- 14) Toplu taşıma şoförlerinin görevli personelin ikazlarına uymamaları ve uymamak için zorluk çıkarmaları suçtur, cezai işlem gerektirir.
- 15) Taşıtlar belirlenen güzergâhların dışına çıkmaları, çalışma saatlerini ihlal etmeleri ve belirlenmiş güzergâhlarından ilk ve son durakları dışında kısa dönüş yapmaları yasaktır.
- 16) Toplu Taşıma araçlarında ayakta yolcu taşınması ve mevcut koltuk sayısından fazla yolcu bulundurmaları yasaktır.
- 17) Yolcuların can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürecek araç kullanmak, hız ve manevra yapmak yasaktır.
- 18) Taşımacılık şoför kusuru, kaza veya arıza nedeni ile kesintiye uğrarsa, yolcuların (15) on beş dakikadan fazla bekletilmesi ve taşımanın kesildiği yerden başka bir araç ile tamamlanmaması halinde yolcudan alınan ücretlerin taşımanın kesildiği yerde geri ödenmesi zorunludur.
- 19) Taşıtlarda şoför dâhil, sigara içmek ve şoförün hareket halinde cep telefonu kullanması yasaktır.
- 20) Otobüslerin temiz tutulması zorunludur, iç ve dış temizliği mal sahibinin sorumluluğundadır. İç döşemeler yolcuyla rahatsız edecek şekilde yırtık ve kirli olmayacaktır.
- 21) Araçların bir başkasına kiraya verilmesi yasaktır.
- 22) Otobüsler Mersin Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki il merkezi ve ilçe otobüs terminallerine girmeleri zorunludur.
- 23) Model değişikliği yapan "Güzergâh İzin Belgesi" araçlar haklarında UKOME Genel Kurulu'ndan karar alındıktan sonra aracın trafik tescilini yaptırır.

DENETİM

MADDE 39 –

İşletme izin belgesi sahiplerinin bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetleri Mersin Büyükşehir Belediyesi denetimine tabidir. Denetim yapmakla görevli/yetkili olanlara, istenilen belgelerin verilmesi zorunludur. Denetimle ilgili diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

Bu yönetmelik kapsamında yürütülen faaliyetlerin denetimle görevli ve yetkili kılınanlar ile bunlarla ilgili hususlarla ilgilenecek kurum ve kuruluşlar aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

- 1) Kolluk kuvvetleri.
- 2) Terminallerde görevli büyükşehir/ilçe belediye zabıtası,
- 3) İdarenin görevlendirdiği denetim personeli ve/veya zabıtaları,
- 4) İlçe belediye zabıtaları,
- 5) İdarenin trafik kontrol merkezinde elektronik ortamda (ATS ile) denetim yapmakla görevlendirdiği kontrol personeli/zabıtaları, tarafınca gerçekleştirilir.

Denetimle görevli ve/veya yetkili kılınanlar, kanun ve bu yönetmelik esaslarına, Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından çıkarılan tembih namerler, ilgili Mersin Büyükşehir Belediyesi meclis/encümen kararlarına ve UKOME Kararlarına göre denetim görevlerini yerine getirmek, denetimler sırasında tespit ettikleri kusurlar ve ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

İHLAL VE İDARİ PARA CEZASI KARAR TUTANAĞI DÜZENLENMESİ

MADDE 40 –

- 1) Kanunda öngörülen ve bu yönetmelikte belirtilen kusurları ve/veya ihlalleri işleyenler hakkında, bu yönetmeliğin 39. maddesinin ikinci fıkrasındaki bentlerde belirtilen görevliler tarafından idari para cezası ve/veya ihlal tespitine dair tutanak düzenlenir.
- 2) Tutanaklar, para cezası gerektiren kusurlar için idari para cezası karar tutanağı, uyarma gerektiren mevzuat ihlalleri için ihlal tespit tutanağı olmak üzere iki şekilde düzenlenir.
- 3) Birden fazla kusurun bir arada işlenmesi halinde her kusur için ayrı idari para cezası karar tutanağı düzenlenir.
- 4) Birden fazla mevzuat ihlalinin bir arada işlenmesi halinde her ihlal için ayrı ihlal tespit tutanağı düzenlenir.

İdari para cezalarına ilişkin diğer hususlarda ilgili mevzuatlar esas alınır.

YAPTIRIM GEREKTİREN FİİLLER

MADDE 41 –

Çalışma ruhsatı verilen araç sahipleri bu yönetmelik hükümlerine aynen uyacaklarını kabul ederler. Trafik kurallarına ve bu yönetmelik hükümlerine aykırılık halinde doğacak her türlü sorumluluğu kabul etmiş sayılırlar. Bu yönetmelik hükümlerine uymayan işleticilere ve araç personeline, araç bağlama, para cezası ve ruhsat iptali cezaları uygulanır. Cezalar denetim görevlilerince düzenlenen zabıt varakasına dayanılarak Mersin Büyükşehir Belediyesi Encümenince karara bağlanır. Cezayı gerektiren durumlar ve ceza sınırları bu maddenin devamında ve diğer maddelerde belirlenmiştir. Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin işleticiye yapacağı her türlü bildiri işleticinin belediyeye bildirdiği adrese veya bağlı bulunduğu kooperatife, şirkete, odalara ve birliklere yapılır, odalar ayrıca 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun ve Disiplin Kurulları Yönetmeliği'nde belirtilen cezalar uygulanır. İdari yaptırım iş bu yönetmelikte belirtilen ve aynı zamanda da aşağıdaki maddeler halinde yazılan talimatlara uymayan araçlara ve/veya araç sahiplerine cezai yaptırımlar uygulanır.

- 1) I. tip ceza 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uygulanır.
- 2) II. tip ceza 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 26. maddesinin ilgili bentlerinden uygulanır. 5 güne kadar Belediye Encümeni'nce araç bağlama cezası uygulanır.
- 3) III. tip ceza 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 26. maddesinin ilgili bentlerinden uygulanır, 15 güne kadar Belediye Encümeni'nce araç bağlama cezası uygulanır.
- 4) IV. tip ceza, Belediye Encümen kararıyla ruhsat iptal edilebilir.

Suç niteliği içeren eylemler aşağıda belirlendiği gibidir. (Suçun tekrarı bir takvim yılı içindir.)

CEZALAR

MADDE 42 –

- 1) Ücret tarifesini asmamak
Ceza: İlk seferde I. tip, tekrarında II. tip ceza uygulanır.
- 2) Kirli araçlar sefere başlamak
Ceza: Her seferinde I. tip ceza, uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanır.
- 3) Personelin sefer sırasında sigara içmesi
Ceza: Her seferinde I. tip ceza uygulanır.
- 4) Araç personelinin kılık – kıyafet talimatına uymaması
Ceza: Her seferinde I. tip, uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanır.
- 5) Araç personelinin çığırkanlık yaparak yolcu toplaması
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip ceza uygulanır.
- 6) Duraklarda gereksiz bekleme yapmak, nizami yanaşmadan yolcu almak, duraklarda durmamak, durak harici yolcu almak, indirmek vb.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 7) Hareket programına uymama (Mücbir sebepler harici)
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 8) Ücretsiz yolculuk hakkı olan yolcuları taşımama veya ücret alma.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 9) Yolcuya hakaret etme veya kötü davranma.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.

- 10) Hat ve duraklara uymama ve güzergâhı dışında yolcu alma.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 11) Teknik özelliklerini yitirmiş aracın onarımını yapmadan sefere çıkmak.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanır.
- 12) Yolcu ve araç güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde araç kullanmak.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 13) Denetim görevlilerine hakaret etmek veya kötü muamelede bulunmak.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 14) Alkollü araç kullanılmak
Ceza: İlk seferde III. tip ve şoförün işten çıkarılması cezası uygulanır.
- 15) Denetim görevlilerinin talimatlarına uymamak
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 16) Aracın seferini günlük hareket programından erken tatil etmesi veya hattını tamamlamadan (son durağa gitmeden) seferini bitirmesi
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 17) Aracın parka çekilmesi için tebliğ yapılmasına rağmen aracın parka gönderilmemesi.
Ceza: Ruhsat iptali uygulanır.
- 18) Mersin Büyükşehir Belediyesi ve bağlı şirketlerle ilgili her türlü ilan, reklam ve duyuruyu araçlarda muhafaza etmeme tahribi halinde yenisini asmama
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 19) Karayolları ve Trafik Yönetmeliklerine göre araçlarda aranacak özelliklerden herhangi birini yerine getirmeme.
Ceza: İlk seferinde I. tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanır.
- 20) CD, teyp ve radyo çalmak havalı korna vb. kullanmak (çalmak)
Ceza: İlk seferinde I. tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanır.
- 21) Yolcuya, denetim görevlilerine, diğer toplu taşıma aracı şoförü ve personeline fiili tecavüzde bulunmak veya darp etmek.
Ceza: İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 22) Toplu olarak direniş yapmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatmak, gösteri yapmak vb. eylemlerde bulunmak
Ceza: İlk seferinde III. tip, ikinci kez tekrarında ruhsat iptali cezası uygulanır.
- 23) Mazeretsiz olarak hattı terk etmek.
Ceza: İlk seferinde II. tip, tekrarında III. tip, üçüncüde ruhsat iptali cezası uygulanır.
- 24) Hattına riayet etmemek, izinsiz güzergâh değiştirmek, tabelasız çalışmak veya güzergâh dışı tabela kullanmak
Ceza: İlk seferinde II. tip, tekrarında III. tip, üçüncüde ruhsat iptali cezası uygulanır.
- 25) Belirlenen yolcu taşıma ücret ve zaman tarife cetveline uymamak.
Ceza: İlk seferinde II. tip, tekrarında III. tip, üçüncüde ruhsat iptali cezası uygulanır.
- 26) Denetim görevlilerine T. C. K. çerçevesinde silah kapsamında değerlendirilen aletlerle saldırıda bulunmak.
Ceza: Ruhsat iptali cezası uygulanır.
- 27) Yönetmelikte yasaklanan, yapılması men edilen ve yukarıdaki ceza maddeleri dışında kalan uygulama ve davranışlara.
Ceza: Her seferinde I. tip ceza uygulanır.
- 28) Ruhsatsız ve izinsiz olarak toplu taşıma yapan araçlar.
Ceza: III. tip ceza uygulanır.
- 29) Ücretli ve indirimli yolculara ait kart örneklerini gösteren tabloyu asmamak
Ceza: İlk seferinde I. tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 30) Yönetmeliğin 23. maddesindeki reklamlarla ilgili esaslara uymayanlara.
Ceza: İlk seferinde I. tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanır.
- 31) Teftiş defteri bulundurmamak
Ceza: Uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanır.
- 32) Bu yönetmeliğin 38. maddesinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında.
Ceza: İlk seferinde II. tip, tekrarında III. tip ve şoförün çalışma belgesi iptal edilir.
- 33) Ulaşım Dairesi Başkanlığının istediği cihazlardan herhangi birini takmamak ya da kullanmamak;
Ceza: İlk seferinde I. tip ve uygun hale getirilinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanır.

SÜRELER VE BİLDİRİMLER BÖLÜMÜ

SÜRELERİN BAŞLANGICI VE BİTİŞİ

MADDE 43 –

- 1) Bu yönetmelikte yer alan süreler, aksi belirtilmemiş ise, işlem tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar. Tatil günleri sürelere dâhildir. Sürenin son gününün tatil gününe rastlaması halinde, süre tatil gününü izleyen ilk iş günü mesai bitimine kadar uzar.
- 2) Bu yönetmelikte belirtilen ve belli bir süre içinde tekrarı halinde idari yaptırım gerektiren fiiller için söz konusu sürenin belirlenmesinde başlangıç tarihi olarak ilk fiilin işlendiği tarih esas alınır.

BİLDİRİM

MADDE 44 –

Bu yönetmeliğe göre idari para cezası/uyarma tutanakları ve/veya belgeleri ve/veya iptallere ilişkin İşletme İzin Belgesi sahiplerine gönderilen bildirim yazıları vb. yazılar 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililerce gerçekleştirilir.

YÜRÜRLÜK, YÜRÜTME BÖLÜMÜ

YÜRÜRLÜK

MADDE 45 –

İş bu yönetmelik; Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin kararının onaylanması ve belediyemizin internet sitesinde yayımlandıktan sonra yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

MADDE 46 –

Bu yönetmelik hükümlerini Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.

GEÇİCİ MADDELER

GEÇİCİ MADDE 1 –

D4 yetki belgelerinde yazılı geçerlilik süresi dolmamış olan D4 yetki belgesi sahipleri bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz (30) gün içerisinde Mersin Büyükşehir Belediyesine başvurmak suretiyle işletme izin belgesi talebinde bulunabilirler.

GEÇİCİ MADDE 2 –

Bakanlıktan D4 yetki belgesi olarak il içi yolcu taşımacılığı yapmak isteyip 01.01.2014 tarihinden sonra ilçe trafik komisyon kararı bulunan, ancak; Mersin ilinin büyükşehir olma sürecinden dolayı İl Trafik Komisyonu tarafından karar alınmayan kişiler idareye başvurmak suretiyle işletme izin belgesi talebinde bulunabilirler.

GEÇİCİ MADDE 3 –

30/03/2014 tarihinden önce Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından verilen 2014 yılı için geçerli işletme izin belgesi ile taşımacılık yapan gerçek/tüzel kişiler idareye başvurmak suretiyle işletme izin belgesi talebinde bulunabilirler.

GEÇİCİ MADDE 6 –

Bu Yönetmeliğin geçici 1'inci, 2'nci, 3'üncü, maddeleri çerçevesinde başvuruda bulunacaklar, bu yönetmeliğin 12. ve 13. maddelerde belirtilen şartları sağlamaları ve 14'üncü maddede belirtilen belge/evrakları idareye vermek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 7 –

Bakanlıkça il içi taşımacılık için verilen geçerli D4 yetki belgesi sahipleri taşımacılık yapmak istemezler ise yetki belgesinden düşüm için bilgi vererek Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan kaydını sildirir.

GEÇİCİ MADDE 8 –

Yönetmelik yürürlüğe girdikten sonraki 60 (altmış) gün içerisinde başvurular alınır. 60 (altmış) günün sonrasında yapılacak başvurular, yılın 1 inci / 7 nci ayında alınır.

EK – 1: Ticari Taşıt Tahsis Belgesi Örneği

EK – 2: Araç Uygunluk Belgesi

EK – 3: Toplu Taşıma Aracı Kullanım Kartı (Esas Boyut: 5,40 cm x 8,60 cm)

EK – 4: Toplu Taşıma Araç Şoförlerinin Kılık Kıyafetleri

EK – 5: Mersin Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma Aracı Logosu

